

Když si Josefovi bratři uvědomili, že jejich otec je mrtev, řekli si : „Jen aby na nás Josef nezanevřel a neoplatil nám všechno zlo, kterého jsme se na něm dopustili.“ Proto mu vzkázali: „Tvůj otec před smrtí přikázal: Josefovi řekněte toto: ‚Ach, odpusť prosím svým bratrům přestoupení a hřích, neboť se na tobě dopustili zlého činu. Odpusť prosím služebníkům Boha tvého otce to přestoupení.‘“ Josef se nad jejich vzkazem rozplakal. Pak přišli bratři sami, padli před ním a řekli: „Tu jsme, měj nás za otroky!“ Josef jim však odvětil: „Nebojte se. Což jsem Bůh? Vy jste proti mně zamýšleli zlo, Bůh však zamýšlel dobro; tím, co se stalo, jak dnes vidíme, zachoval našim životům četný lid. Nebojte se už tedy; postarám se o vás i o vaše děti.“ Tak je těšil a promlouval jim k srdci.

Čtení Starého i Nového zákona hovoří o hříchu a milosti, vině a odpuštění, o kříži a vykoupení. Světsky a právníckou řečí – zločinu a trestu, čili spravedlnosti.

Úvodní čtení je střípkem z příběhu Josefa, milovaného to syna Jákobova, toho času nejmladšího, kterého právě pro tuto lásku a protěžování neměli ostatní sourozenci v lásce. Trochu to evokuje Krista, jenž Otce miloval, byl jím milován a ostatní se jej pak hleděli zbavit... Ale zpět ke Starému zákonu. Když pak Josefa otec poslal, aby dohlédl na jejich činnost, byli velice poníženi a usoudili, že bude nejlépe se ho navždy zbavit. Chtěli jej zabít, nakonec jen prodali do otroctví. Otcí namluvili, že zemřel. Josef se však vypracoval a stal se správcem Egypta. V době hladu právě jeho prozíravosti země měla zásoby, a dostavili se i jeho bratři, aby jej požádali o pomoc.

Tehdy se začíná lámat chleba a ke slovu přicházejí staré viny, nezapomenuté, **nevyřčené a tedy i neodpuštěné**. Vždyť tehdy nejen že se bratři zbavili Josefa, ale vlastně tím ukázali, že jim nezáleží ani na otci, kterého zpráva zdrtila a kterého podvedli. A to se nedělá. Když pak stáli před Josefem, on je poznal, oni jej nikoliv. **Dokud mu ti bratři říkali: Upřímní jsme, nic zlého jsme neudělali, věř nám, dotud jim Josef odpovídal: Jste špehové a šel tvrdě proti nim. Až když srdcem i ústy vyznali, že se provinili proti svému bratru, tehdy jim svítlo vykoupění.** Josef dojat, odvrátil se v pláči a dal se jim poznat. Došlo i k setkání Jákoba s milovaným Josefem a šťastná etapa jejich životů.

My jsme však četli úsek, kdy otec Jákob zemřel a oni se báli, že teď jim to Josef všechno vrátí. Proto se odvolávali na otcovu autoritu a Josef jim dokázal, že jeho milost byla upřímná, opravdová a trvá samozřejmě i nadále. Z dnešního příběhu však vidíme, že odpuštění není tak snadná věc. On jim odpustil, ale oni se přece jen báli, že to bylo jen kvůli otci. Když ten zemřel, tak znovu zapochybovali o Josefově upřímnosti. Příběh a celá kniha končí opravdu velkolepě. Josefovo odpuštění bylo míněno opravdově, přijal celou věc jako Boží vůli, kdy i to zlé v životě mu mělo prospět jak v osobním životě, tak pro záchranu celého společenství.

Ve Starém zákoně, který čtenáře dokáže občas překvapit a ohromit svou syrovostí, krutostí a nelidskostí, kdy ne jeden zájemce o Bibli přestane číst, jelikož to nemůže přijmout a snést, vidíme řádný záblesk světla, dobrých lidských vztahů, sílu odpuštění, která umožní další důstojný život.

Stříh. - Jeden křesťanský autor říká, že svého času, v 80. letech minulého století, chodil po Sudetech a vyznával tam hříchy Čechů proti Němcům. S několika druhy se modlili na Klínovci, na Sněžce, Pradědu i jinde, prosili Boha za odpuštění a za odstranění kletby, která spočívala na Sudetech a projevovala se především ateismem, alkoholismem, rozpadem rodin a dalšími negativními společenskými jevy. Omlouval se i konkrétním Němcům, kteří z toho byli překvapeni.

Můžeme si o tomto počínání myslet cokoli, nejspíše asi to, že kdyby Němci v tomto kraji nešli proti Čechům, nedočkali by se pak poválečného odsunu. Že jejich zločin byl těžší, než ty naše. Ale zajímavou otázkou pro nás je **zástupné vyznávání hříchů za to, co se stalo v národě, kdy jsme ani nežili, anebo co se stalo v rodinách před dvěma – třemi**

generacemi. Je to modlitba lidí za hříchy, kterých se oni sami nedopustili. Jsme totiž individuality, ale také jsme součástí vyšších celků a nikdo se v tom vyšším celku nerozplyne.

Střih. - Bible poukazuje zejména na to, že hřích je aktem proti Bohu. Zkuste dnes nevěřícím vysvětlit, že zlé konání, kterého se dopouštíme, je proviněním proti Bohu. Když chtějí, vidí, že to škodí konkrétním lidem či skupinám. Ale Bible vidí hřích tak, že primárně je to čin proti Bohu, až sekundárně proti lidem a dokonce i proti sobě samému. Nevěřící člověk řeší věci, kdo za to může, kdo si začal, kdo je za to zodpovědný více. **Věřící člověk je si však vědom především vlastní hříšnosti a snaží se, aby mezi ním a Bohem neležel hřích.**

Křesťan, který věří Božím slovu, věří, že Bůh nám vyznané hříchy skutečně odpouští a očišťuje nás od každé nepravosti (viz 1. Janův 1:9). A Bůh odpouští dokonale: „Jejich hříchy a nepravosti už nebudu připomínat“ (srov. Hebrejům 10:17).

V Novém zákoně už evangelium v plné kráse odhaluje Boží dobrotu a lásku. Bůh odpouští lidem jejich provinění. Ale není to jen na něm. I člověk se má připojit. Bůh je tím králem z dnešního podobenství, který při konečném zúctování zapomíná na pravidlo má dáti- dal a jako Dárce života a Stvořitel všeho se dokáže pro život člověka vzdát toho, na co má spravedlivý nárok.

Slovo hřích, latinsky i debitus, tedy dluh, znamená v tomto smyslu i vše, co jsme dlužní Bohu za jeho lásku a milosrdenství. Jak jsme někdy natvrdlí a nechápaví, žádáme od Boha všechno možné a sami nedokážeme odpustit nic, na co podle sebe máme nárok. Kolikrát je to i nárok spravedlivý a přece nemáme-li zničit druhého člověka, ponižít ho až k smrti, je jen jediná cesta. Odpustit.

A je tu ještě složitější cesta. Odpustit sedmdesátkrát sedmkrát. Tedy nešetřit na slově, které smiřuje a umožňuje klidné žití jednotlivce i společenství. Všude se najdou hádky, lomcuje s námi vztek a zloba, každého napadnou zlé myšlenky, všichni chybujeme, jsme pod tlakem. Ale právě v církvi k nám při každé bohoslužbě často zní slovo odpuštění. Vyznej před Bohem, co není v pořádku a doufej, že takto před něj můžeš předstoupit s klidným svědomím.

Dnes lidé říkají, že v Boha nevěří, tudíž ani nemají zájem na nějakém díle spásy a může jim být putna Boží odpuštění. Za to se pořád někdo někomu za něco donekonečna omlouvá. Není-li smíření s Bohem, nemůže být smíření s člověkem. To je pak viditelné na vztazích mezi lidmi, národy, k přírodě, ke světu a k vesmíru.

Kde je pokora, kde člověk ví a vyznává, že se provinil, tam Bůh, nejvyšší soudce omilostňuje a pozvedá, ale tam, kde není upřímného vyznání a kde člověk hájí sebe pochybnými dobrými skutky, toho Bůh vyvede z klamu. Jsme potud vykupitelní, pokud máme odvahu poznat svou tvář.

Všude se najde nedorozumění. Pro klid v rodině je vždy pozitivní vědět, že i když se něčeho dopustím a uvědomím si to, bude to překonáno odpuštěním. Je to zvláštní zákon lásky. Mně se odpustilo, tedy i já odpustím. Z tohoto plyne pokoj a mír v malých společenstvích i v celém světě.

Víme, jak to je s rodiči a dětmi. Někdy rodiče dokážou odpustit i to, že ostatní nechápou a div si neřukají na čelo. Je to někdy přímo neuvěřitelné. Ale berme to pozitivně. **Náš Otec nás takto miluje. Bez limitu. Svě ztracené a nalezené děti.**

Všechno je řečeno jednou větou v Otčenáši: Odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům.

Hospodine, denně přijímáme od tebe milost za milostí. Jsi k nám milosrdný. Odpouštíš nám. Dej, ať i my umíme přicházet ke svým sestrám a bratrům se smírem a láskou. Dej, ať i my umíme přicházet a přinášet tvé milosrdenství i odpuštění těm, kteří jsou světem zavržení a odsouzení. Dej, ať se nemusíme před tebou skrývat a za tvou lásku se stydět. Amen.